

MINISTER OPEN MAYER- UITSTALLING

DIE MINISTER van Nasionale Opvoeding Sy Edele dr. P. G. J. Koornhof, L.V. het op 13 April 1976 die herdenkingsuitstalling van die werk van Erich Mayer in die Kunssaal van die Nasionale Museum geopen.

In sy toespraak het die Minister Mayer se lewensverhaal geskets en onder meer gesê:

"Erich Mayer se wysgerige etiek van die kuns, wat hy heel die lewe heen bepeins en beskeie in nederige gedagtewisseling gestel het, was dat die kunstenaar die begenadigde vertolker van die spieëlbeeld van God se Skepping is soos dit aan hom openbaar word. Daarom spreek sy werk van die kenmerkende getrouheid aan die Godgegewe lewe, eg en intens, nie verwickeld in die EK nie, maar gestroop van alle SKYN tot by die kern van die SYN.

Sy visuele waarneming was weergaloos presies. Dit was asof sy hele wese in die helder songloed van die lang somerdae van ons land gehunker het om te kyk, indringend indrinkend, tot versadiging te kyk asof dit die heel laaste keer sou wees dat sy oë die sonbeligte kunswerke van God se Hande sou aanskou. Hy wou elke fynste dimensie van lyn en vorm, elke skakering van kleur, elke nuanse van lewensopenbaring met visionêre blik sien. Bowaal het hy 'n leeftyd lank onversadig gehunker na die somerrype songloed wat oor goue, wuiwende grasveld, bosveld, skraalveld, soetdoring, mopanie en kremetart lê; oor sonbruin rotse, rante en die verre gesigseinders waar wasige, ylblou berge in die blou koepel wegsmelt, wou hy heen kyk; hy wou ook sy geestesoog versadig aan die sierlikheid van steenbok, springbok, blesbok, koede, gemsbok en eland wat ver weg in die goue songloed van grasveld en bosveld gewei het. By homself wou hy die beelde vaslê en vir ons wou hy dit uitbeeld. Maar sy oë het ook nimmerrustende gesoek na die songebruinde Afrikaanse Boer, sy vrou en hul kinders; in vertes het sy oë die langtentwaens en rustige, rooibruin osse, stadig op lang skofte sien verbygaan en die innige verlange het hom oorweldig om met hulle, vir altyd by hulle te wees, één met hulle te wees, onafskeidbaar één met hulle te wees sodat sy grenslose eensaamheid in gemeensaamheid met hulle kon opgaan. Want verseker was dit God se wil dat hy ver van Badenland en Bodensee moes dwaal op soek na die son, sodat hy in die goue, gloedryke glans vir hulle, Afrikaanse boer, die adel wat uit die aarde van Afrika gegroei het, helder in blakende sonlig sou sien en weet dat dit sy bestemming is om hulle in fynste besonderhede van beeldende kunsvorm vas te lê voor die verwoesting en verwildering oor hulle gegaan het en hulle nageslag nie meer sou weet hoe hulle werklik was nie.

Hy het in hulle die aristokrate van Afrika gesien: hy het in beelde getuig hoe rustig en onversteurbaar hulle handel en wandel was,

hoe kalm en kragtig en verfynd hul optrede, hoe selfversekerd hul doen en late, hoe berrustend in verdriet en hoe vlytig en knap-handig in werskaf, hulle werklik kon wees.

Dit is in die honderde potlood-, pen-, kryt-, waterverf- en olievertolkings van die Boerlewe in al sy fasette wat ons duidelik sien dat hy profeties-visionêr die besondere identiteit en die unieke lewenstyl van die Afrikaanse Boer wou uitbeeld en daaraan dokumentêre gestalte gee. Vir Erich Mayer was die kultuur sy kuns en sy kuns is verrykende kultuur. Ek vind dit dan ook besonder gepas dat daar op 20 April vier gedenkseëls ter ere van hom uitgereik sal word, naamlik 5c, 10c, 15c. en 20c seëls.

As Minister van Nasionale Opvoeding huldig ek Erich Mayer se lewe en werk; in lewe was hy die begenadigde, toegespitste kunstenaar van die grootste arbeidsbeeld wat ook my taak is, naamlik die KULTUUR van ons volk in al sy openbaringsvorme."

Mev. Marga Mayer-Gutter, gewese eggenote van Erich Mayer het by die huldigingsgeleentheid in 'n kort toespraak meer omtrent haar lewe saam met die kunstenaar vertel. Op die meegaande foto verskyn sy by sommige van Mayer se borduurontwerpe. Veral die knoopmatte wat deur Marga en haar leerlinge in die Lady Clarendon School for Spinning and Weaving in Pretoria gewee is, het aange-gryp weens die dramaties-ritmiese motivering in die ontwerpe. Twee van hierdie matte is onder andere vir Suid-Afrikahuis in Londen bestel.

Vakansie onder 'n Kremetartboom.

Hierdie olieverskildery deur Mayer — vir die uitstalling geleen deur die Pretoriase Kunsmuseum — is een van die vier werke wat op die gedenkposseël (foto onder) afgebeeld is.

Tydens die herdenkingsuitstalling is 62 olieverskildery-, waterverf- en grafiese werke, 44 sketse uit die versameling van die Nasionale Kultuurhistoriese en Opelugmuseum in Pretoria, afgedrukke van die vier Mayer-gedenkseëls asook die oorspronklike werke wat daarop afgebeeld is en ook meubelstukke uit Mayer se ateljee en studeerkamer, uitgestal.

Andermaal bedank ons graag alle persone en instansies wat werke en voorwerpe geleen het en in die besonder die Universiteit van Pretoria, die Pretoriase Kunsmuseum, Filateliedienste, die Nasko-Museum, en mnr. J. F. Tromp van Pretoria.

VOORBLAD:

Tekening van 'n Boer deur Erich Mayer. Oorspronklike in besit van die Nasionale Kultuur-historiese en Opelugmuseum, Pretoria.

COVER PICTURE:

Drawing of a Boer by Erich Mayer. Original in the collection of the National Cultural History and Open Air Museum, Pretoria.